

HAZIR GİYİM VE KONFEKSİYON SEKTÖRÜ TACİKİSTAN SEKTÖR RAPORU

Hazırlayan:
OSMAN BÜLBÜL

Genel Ekonomik Görünüm Raporu

Tacikistan, Orta Asya'nın denize kıyısı olmayan, ancak stratejik konumu ve genç nüfus dinamiğiyle dikkat çeken, "alt-orta gelir" grubunda yer alan bir ekonomidir. Yaklaşık 10.8 milyonluk nüfusuyla bölgenin iş gücü potansiyeli en yüksek ülkelerinden biridir. Son on yılda yıllık ortalama %7'nin üzerinde istikrarlı bir büyüme kaydeden Tacikistan ekonomisi, küresel ve bölgesel dalgalanmalara rağmen güçlü büyüme trendini korumaktadır. Ülke ekonomisi reel GSYİH bazında yüksek bir performans göstererek büyüme kaydetmiştir ve bu ivmenin önümüzdeki süreçte de devam etmesi öngörülmektedir.

Büyümenin Lokomotifleri ve Tüketim Yapısı

Tacikistan ekonomisinin en belirgin yapısal özelliklerinden biri, hanehalkı tüketiminin ve iç talebin büyük ölçüde yurt dışından (özellikle Rusya'da çalışan işçilerden) gelen işçi dövizlerine bağımlı olmasıdır. İşçi dövizleri ülke GSYİH'sinin yaklaşık yarısına yakını oluşturarak dünyadaki en yüksek oranlardan birini temsil etmektedir. Bu nakit girdisi, yurt içi perakende ticareti ve hizmetler sektörünü doğrudan fonlamakta, halkın satın alma gücünü ve dolayısıyla hazır giyim gibi tüketim ürünlerine olan talebi canlı tutmaktadır. Kamu çalışanı maaşları ve asgari ücretlerde yapılan düzenli artışlar da iç pazardaki tüketim eğilimini desteklemektedir.

Sektörel Dağılım ve Sanayileşme Hamlesi

Ülke ekonomisi tarihsel olarak tarım (özellikle pamuk üretimi) ve madencilik (altın, alüminyum, çinko) sektörlerine dayalıdır. Ancak Tacikistan hükümeti, ekonomiyi hammadde ihracatçısı konumundan çıkarıp katma değerli bir sanayi yapısına dönüştürmek amacıyla "2024-2040 Ulusal Sanayileşme ve Tekstil Stratejisi" gibi kapsamlı reformlar yürütmektedir. Hükümet, tekstil ve gıda işleme gibi yerli iş gücünü absorbe edebilecek sektörleri öncelikli yatırım alanı ilan etmiştir. Bu kapsamda, yabancı yatırımcıları çekmek amacıyla vergi muafiyetleri, gümrük kolaylıkları ve serbest ekonomik bölgeler (FEZ) gibi teşvik mekanizmaları devreye alınmıştır.

Dış Ticaret Dengesi ve Risk Faktörleri

Tacikistan, üretim altyapısının henüz tam olarak çeşitlenememiş olması nedeniyle net ithalatçı bir ülkedir ve GSYİH'nin %30'undan fazlasına karşılık gelen kronik bir dış ticaret açığı vermektedir. Ülkenin ihracatı işlenmemiş madenler, birincil alüminyum ve pamuk ipliği gibi düşük katma değerli ürünlerde yoğunlaşırken; hazır giyim, makine, makine ekipmanları ve tüketim malları büyük oranda ithal edilmektedir. Enflasyon oranları merkez bankasının hedefleri doğrultusunda kontrol altında tutulsa da, ülkenin dış şoklara karşı kırılganlığı ve lojistik maliyetlerinin yüksekliği (denize kıyısı olmaması ve dağlık coğrafya) dış ticaretteki temel zorluklar olarak öne çıkmaktadır.

Türkiye ile İlişkiler

Türkiye ile Tacikistan arasındaki ekonomik ilişkiler, sadece iki ülke arasındaki mal ticaretine değil; yatırım, müteahhitlik hizmetleri ve hükümetlerarası karma mekanizmalara dayanan çok boyutlu bir ortaklık yapısına sahiptir. T.C. Ticaret Bakanlığı ve Duşanbe Büyükelçiliği verilerine göre, küresel ticaretteki genel yavaşlama eğilimlerine rağmen iki ülke arasındaki ticari bağlar derinliğini korumaktadır.

Doğrudan Yabancı Yatırımlar

Tacikistan'ın sanayileşme stratejisi doğrultusunda, Türk yatırımcılar ülkede gıda işlemeden tekstil üretimine, inşaat malzemelerinden mobilyaya kadar geniş bir yelpazede fabrika ve üretim tesisi yatırımlarına imza atmaktadır. Tacikistan hükümetinin Serbest Ekonomik Bölgeler (FEZ) üzerinden sunduğu gümrük ve kurumlar vergisi muafiyetleri, Türk yatırımcılar için cazibeyi artırmaktadır.

Kurumsal Altyapı ve Karşılıklı İş Birliği Mekanizmaları

İki ülke arasındaki ekonomik ilişkilerin yasal ve kurumsal zeminini sağlamlaştırmak adına üst düzey iş birliği platformları aktif olarak işletilmektedir:

Hükümetlerarası Karma Ekonomik Komisyon (KEK)

İki ülke arasındaki ticari tıkanıklıkları aşmak, gümrük süreçlerini hızlandırmak ve yeni yatırım alanları belirlemek adına KEK toplantıları düzenli olarak gerçekleştirilmektedir. (Örneğin; T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda Duşanbe'de geniş katılımlı Türkiye-Tacikistan İş Forumları düzenlenerek iş insanları doğrudan bir araya getirilmektedir.)

Tercihli Ticaret Anlaşmaları

İki ülke ticaret bakanlıkları arasında, gümrük vergilerinin belirli stratejik ürünlerde sıfırlanmasını veya düşürülmesini amaçlayan Tercihli Ticaret Anlaşması (TTA) taslakları ve ticareti kolaylaştırıcı ortak yol haritaları üzerindeki müzakereler sürdürülmektedir.

SEKTÖREL İHRACAT RAKAMLARI AKİB DEĞERLENDİRMESİ

2026 yılı Ocak-Mayıs döneminde Türkiye Hazır Giyim ve Konfeksiyon sektörü ihracatı bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %4,4 azalışla yaklaşık 6,6 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiş olup bahse konu dönemde sektörün Türkiye toplam ihracatından aldığı pay %6,8'dir.

Akdeniz ihracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği'nin, Hazır Giyim ve Konfeksiyon ihracatı ise 2026 yılı Ocak-Mayıs döneminde %15,9 artış göstererek 229 milyon dolar civarında gerçekleşmiş olup sektörün AKİB toplam ihracat rakamı içerisinde aldığı pay %2,9 seviyesindedir.

TÜRKİYE GENELİ SEKTÖR İHRACATININ ÜLKE BAZINDA DEĞERLENDİRİLMESİ / OCAK-MAYIS2026 DÖNEMİ

2026 Ocak-Mayıs dönemi Türkiye geneli Hazır Giyim ve Konfeksiyon sektör ihracatı ülkeler bazında incelendiğinde, Tacikistan'ın 37 milyon dolar ihracat ve %0,56 pay ile 33. sırada yer almaktadır. İlk 10 ülke tablosu aşağıda yer almaktadır.

	2025 Ocak-MayısMiktar (KG)	2026 Ocak-MayısMiktar (KG)	Değişim %	2025 Ocak-MayısDeğer (FOB USD)	2026 Ocak-MayısDeğer (FOB USD)	Değişim %	PAY %
ALMANYA	54.831.332	43.623.128	-20	1.145.701.350	970.510.676	-15	15
HOLLANDA	33.495.253	28.488.174	-15	803.359.816	755.046.185	-6	11
İSPANYA	29.324.729	28.551.440	-3	684.111.313	700.023.662	2	11
BİRLEŞİK KRALLIK	21.844.801	18.802.103	-14	558.159.678	514.089.810	-8	8
BİRLEŞİK DEVLETLER	19.222.496	18.182.261	-5	326.027.741	342.177.553	5	5
FRANSA	19.481.513	15.242.375	-22	382.217.765	321.676.601	-16	5
IRAK	42.723.480	26.096.341	-39	254.737.593	307.291.627	21	5
İTALYA	12.718.651	10.144.302	-20	258.089.776	224.003.962	-13	3
POLONYA	15.737.890	8.626.270	-45	229.324.515	188.992.291	-18	3
ÜRDÜN	11.254.446	12.782.670	14	110.312.008	121.977.233	11	2
Diğer	184.526.892	160.821.102	-13	2.154.034.598	2.160.762.186	0	33
Toplam	445.161.482	371.360.167	-17	6.906.076.152	6.606.551.785	-4	100

Kaynak: ticaret.gov.tr

AHKİB İHRACATININ ÜLKE BAZINDA DEĞERLENDİRİLMESİ / OCAK-MAYIS2026 DÖNEMİ

Akdeniz Hazır Giyim ve Konfeksiyon İhracatçıları Birliği'nin 2026 yılı Ocak-Mayıs dönemi ihracatı ülkelere göre incelendiğinde; Tacikistan'ın 14,7 milyon dolar ihracat ve %6 pay ile dördüncü sırada yer aldığı görülmektedir.

ULKE	2025 Ocak-MayısMiktar (KG)	2026 Ocak-MayısMiktar (KG)	Değişim %	2025 Ocak-MayısDeğer (FOB USD)	2026 Ocak-MayısDeğer (FOB USD)	Değişim %	PAY %
HOLLANDA	3.166.874	2.424.837	-23	65.469.160	50.449.567	-23	22
IRAK	2.669.261	2.798.325	5	4.457.177	33.164.060	644	14
İSPANYA	553.728	1.794.196	224	11.627.197	15.398.963	32	7
TACİKİSTAN	45.872	489.448	967	466.326	14.751.855	3.063	6
ALMANYA	1.260.657	859.780	-32	17.652.177	13.662.393	-23	6
KAZAKİSTAN	680.960	482.764	-29	10.282.478	11.037.262	7	5
POLONYA	715.570	370.154	-48	9.682.370	8.515.178	-12	4
KIRGIZİSTAN	668.856	243.123	-64	9.813.270	7.773.979	-21	3
FRANSA	751.658	590.533	-21	8.648.618	7.089.279	-18	3
BEYAZ RUSYA	104.802	462.679	341	1.394.025	7.050.523	406	3
Diğer	11.107.011	12.143.383	9	58.342.592	60.497.078	4	26
Toplam	21.725.249	22.659.223	4	197.835.391	229.390.135	16	100

Kaynak: ticaret.gov.tr

Türkiye Geneli Tacikistan Sektör İhracatının Ürün Grubu Bazında Değerlendirilmesi / Ocak- Mayıs 2026 Dönemi

2026 yılının Ocak-Mayıs 2026 dönemi Tacikistan'a gerçekleştirilen Türkiye geneli Hazır Giyim ve Konfeksiyon sektör ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde; Bay Dış Giyim ürün grubunun 12,4 milyon dolar ve %34 pay ile ilk sırada, Bayan Dış Giyim ürün grubunun 9,3 milyon dolar ve % 25 pay ile ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. Giyim Aksesuarları (Kravat, Şal Mendili, Çorap vb.) ürün grubunun ise 3 milyon dolar ve %8 pay ile üçüncü sırada yer almaktadır.

	2025 Ocak- MayısMiktar (KG)	2026 Ocak- MayısMiktar (KG)	Değişim %	2025 Ocak- MayısDeğer (FOB USD)	2026 Ocak- MayısDeğer (FOB USD)	Değişim %	PAY %
BAY DIŞ GIYIM	309.812	282.742	-9	2.898.997	12.425.884	329	34
BAYAN DIŞ GIYIM	641.061	335.917	-48	7.248.364	9.299.034	28	25
GIYIM AKSESUARLARI (KRAVAT ŞAL MENDİL ÇORAP VB.)	142.948	113.385	-21	1.582.112	2.983.698	89	8
EV TEKSTİLİ (YATAK ÇARŞAFI BATTANİYE VB) PAMUKLU (E)	231.243	228.911	-1	1.671.069	2.795.190	67	8
YATAK KIYAFETLERİ (GECELİK PİJAMA VB) BORNOZ PAMU	63.196	105.468	67	674.516	2.293.482	240	6
EV TEKSTİLİ (YATAK ÇARŞAFI BATTANİYE VB) DİĞER EV TEK	86.706	97.137	12	418.224	1.734.763	315	5
EV TEKSTİLİ (YATAK ÇARŞAFI BATTANİYE VB) SUNİ - SENTE	39.356	92.066	134	70.091	1.639.669	2.239	4
BAY İÇ GIYIM	55.339	38.259	-31	591.821	1.263.459	113	3
DİĞER HAZİR EŞYA (ÇADIR ÇUVAL VB.)	6.897	47.141	583	38.525	752.735	1.854	2
BEBE GIYIMI VE EŞYASI	41.853	31.588	-25	256.488	667.496	160	2
SPOR VE YÜZME KIYAFETLERİ PAMUKLU (SPOR VE YÜZME	32.455	24.977	-23	356.440	582.302	63	2
SPOR VE YÜZME KIYAFETLERİ DİĞER SPOR VE YÜZME KIYAI	1.076	6.811	533	2.472	268.980	10.781	1
BAYAN İÇ GIYIM	2.548	4.877	91	74.607	122.685	64	0
YATAK KIYAFETLERİ (GECELİK PİJAMA VB) BORNOZ YÜNLÜ	6.844	4.816	-30	34.039	91.672	169	0
SPOR VE YÜZME KIYAFETLERİ SUNİ - SENTETİK (SS) SPOR V	40	1.056	2.569	2.204	72.645	3.196	0
YATAK KIYAFETLERİ (GECELİK PİJAMA VB) BORNOZ DİĞER 1	20.774	19.386	-7	6.648	63.487	855	0
EV TEKSTİLİ (YATAK ÇARŞAFI BATTANİYE VB) YÜNLÜ (EV TEKSTİLİ)		4.757	#SAYI/0!		22.775	#SAYI/0!	0
YATAK KIYAFETLERİ (GECELİK PİJAMA VB) BORNOZ SUNİ - !	2.399	888	-63	17.241	11.546	-33	0
Toplam	1.684.548	1.440.182	-15	15.943.859	37.091.500	133	100

Kaynak: ticaret.gov.tr

AHKİB TACİKİSTAN İHRACATININ ÜRÜN GRUBU BAZINDA DEĞERLENDİRİLMESİ / OCAK-MAYIS2026 DÖNEMİ

2026 yılının Ocak-Mayıs dönemi Tacikistan'a gerçekleştirilen Hazır Giyim ve Konfeksiyon sektör ihracatı ürün grupları bazında değerlendirildiğinde; Bay Dış Giyim ürün grubunun 4,7 milyon dolar ve %32 pay ile ilk sırada, Bayan Dış Giyim ürün grubunun 3,5 milyon dolar ve % 24 pay ile ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. Giyim Aksesuarları (Kravat, Şal Mendili, Çorap vb.) ürün grubunun ise 1,41 milyon dolar ve %10 pay ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Ürün	2025 Ocak- MayısMiktar (KG)	2026 Ocak- MayısMiktar (KG)	Değişim %	2025 Ocak- MayısDeğer (FOB USD)	2026 Ocak- MayısDeğer (FOB USD)	Değişim %	PAY %
BAY DIŞ GIYIM	6.140	108.697	1.670	48.301	4.718.346	9.669	32
BAYAN DIŞ GIYIM	16.982	110.551	551	256.873	3.587.601	1.297	24
GIYIM AKSESUARLARI (KRAVAT ŞAL MENDİL ÇORAP VB.)	5.643	43.375	669	59.482	1.419.900	2.287	10
YATAK KIYAFETLERİ (GECELİK PİJAMA VB) BORNOZ PAMUK	1.359	44.177	3.150	6.670	999.393	14.884	7
EV TEKSTİLİ (YATAK ÇARŞAFI BATTANİYE VB) PAMUKLU (E)	1.753	53.200	2.934	30.660	817.335	2.566	6
EV TEKSTİLİ (YATAK ÇARŞAFI BATTANİYE VB) DİĞER EV TEK	12.294	30.183	146	54.928	704.191	1.182	5
EV TEKSTİLİ (YATAK ÇARŞAFI BATTANİYE VB) SUNİ - SENTETİK (SS) EV TEKSTİLİ		26.726	#SAYI/0!		674.001	#SAYI/0!	5
BAY İÇ GIYIM	1.233	15.079	1.123	6.980	514.734	7.274	3
DİĞER HAZİR EŞYA (ÇADIR ÇUVAL VB.)	183	28.184	15.303	265	458.857	173.054	3
BEBE GIYIMI VE EŞYASI		8.928	#SAYI/0!		304.558	#SAYI/0!	2
SPOR VE YÜZME KIYAFETLERİ PAMUKLU (SPOR VE YÜZME	232	9.280	3.907	1.880	279.385	14.761	2
SPOR VE YÜZME KIYAFETLERİ DİĞER SPOR VE YÜZME KIYAFETLERİ		4.726	#SAYI/0!		165.085	#SAYI/0!	1
YATAK KIYAFETLERİ (GECELİK PİJAMA VB) BORNOZ YÜNLÜ YATAK KIYAFETLERİ		2.691	#SAYI/0!		43.064	#SAYI/0!	0
YATAK KIYAFETLERİ (GECELİK PİJAMA VB) BORNOZ DİĞER YATAK KIYAFETLERİ		776	#SAYI/0!		34.052	#SAYI/0!	0
İÇ GIYIM BAYAN İÇ GIYIM		2.726	#SAYI/0!		30.738	#SAYI/0!	0
EV TEKSTİLİ (YATAK ÇARŞAFI BATTANİYE VB) YÜNLÜ (EV TEKSTİLİ)		149	#SAYI/0!		614	#SAYI/0!	0
YATAK KIYAFETLERİ (GECELİK PİJAMA VB) BORNOZ SUNİ - !	53		-100	287		-100	0
Toplam	45.872	489.448	967	466.326	14.751.855	3.063	100

Kaynak: ticaret.gov.t

Tacikistan İthalat/İhracat Ülke Sıralamaları*

En çok ithalat yapılan başlıca ülkeler

1. Rusya4.75 Milyar \$
2. Kazakistan2.87 Milyar \$
3. Çin Halk Cumhuriyeti2.52 Milyar \$
4. Özbekistan1.17 Milyar \$
5. Türkiye514.93 Milyon \$

En çok ihracat yapılan başlıca ülkeler

1. Kazakistan1.45 Milyar \$
2. Çin Halk Cumhuriyeti678.69 Milyon \$
3. Türkiye538.66 Milyon \$
4. Özbekistan538.64 Milyon \$
5. İran343.19 Milyon \$

*Kolay İhracat Platformu

Hazır Giyim Sektör Özelinde İhraç Potansiyeli Yüksek Ürünler

GTİP	GTİP KODU AÇIKLAMASI
<u>610910</u>	Pamuktan tişörtler, atletler ve diğer iç giyim eşyası (örme veya tığ işi)
<u>620930</u>	Sentetik liflerden bebek giyimi ve aksesuarları (dokuma)
<u>620799</u>	Diğer dokumaya elverişli maddelerden erkekler için sabahlık, bornoz, şort vb. eşya (dokuma)
<u>621430</u>	Sentetik liflerden şallar, eşarplar, fularlar, kaşkollar, duvaklar ve benzeri eşya (dokuma)
<u>610990</u>	Diğer dokumaya elverişli maddelerden (sentetik vb.) tişörtler, atletler ve diğer iç giyim esyası (örme veya tığ işi)
<u>620443</u>	Sentetik liflerden kadınlar veya kız çocuklar için elbiseler (dokuma)
<u>630419</u>	Diğer yatak örtüleri (örme veya tığ işi olmayan, dokuma vb.)
<u>611030</u>	Sentetik liflerden kazaklar, hırkalar, süveterler, yelekler ve benzeri eşya (örme veya tığ işi)
<u>620990</u>	Diğer dokumaya elverişli maddelerden bebek giyimi ve aksesuarları (dokuma)
<u>620630</u>	Pamuktan kadınlar veya kız çocuklar için bluzlar, gömlekler ve bluz-gömlekler (dokuma)

Kaynak:Kolay İhracat Platformu

Sonuç ve Genel Değerlendirme

Türkiye ile Tacikistan arasındaki hazır giyim ve tekstil ilişkileri, salt bir alıcı-satıcı ilişkisinin ötesine geçerek stratejik bir üretim ve tedarik ortaklığına dönüşmektedir. Türkiye, Tacikistan'ın en önemli ticaret ortaklarından biri konumundayken; Tacikistan'ın zengin ve kaliteli pamuk lifi ile iplik gibi hammaddeleri Türk tekstil sanayisi için güvenilir bir tedarik kaynağı oluşturmaktadır. Buna karşılık Türkiye ise Tacikistan hazır giyim sektörünün en çok ihtiyaç duyduğu yüksek kaliteli boyalı/baskılı kumaşlar, fermuar, düğme, astar gibi konfeksiyon yan sanayi ürünleri ile modern tekstil makinelerinin ana tedarikçisidir. İki ülke arasındaki dikey ticaret yapısı, Tacikistan'ın üretim altyapısını güçlendirirken Türk ihracatçısı için de Orta Asya'da istikrarlı bir pazar alanı yaratmaktadır.

Geleceğe yönelik projeksiyonlar incelendiğinde, Tacikistan'ın ham pamuk ihracatını kademeli olarak yasaklama ve tüm üretimi ülke içinde katma değerli hazır giyim ürününe dönüştürme stratejisi, Türk yatırımcılar için benzersiz fırsatlar barındırmaktadır. Ülkedeki düşük iş gücü maliyetleri, ucuz ve yenilenebilir hidroelektrik enerjisi ile Serbest Ekonomik Bölgelerin sunduğu geniş muafiyetler, Türk hazır giyim üreticileri için Tacikistan'ı Rusya ve Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) pazarlarına gümrüksüz erişim sağlayan stratejik bir "üretim üssü" haline getirmektedir. Türk firmalarının sahip olduğu tasarım, markalaşma ve küresel pazarlama kabiliyetlerinin, Tacikistan'ın üretim avantajları ve dikey entegre tekstil kümelenmeleriyle birleştirilmesi, her iki ülkenin bölgesel rekabetçiliğini en üst seviyeye çıkaracaktır.